

Edgara Vimbas sēņu herbārijs "Fungi Latvici"

Bsc.biol. Kristaps Rutkovskis

Pētījuma mērķis

Dokumentēt Edgara Vimbas ieguldījumu Latvijas mikoloģijā, īpaši caur herbārija veidošanu, un parādīt, kā šis krājums turpina atbalstīt pētniecību, dabas aizsardzību un izglītību.

Pētījuma metode

Avotu analīze.

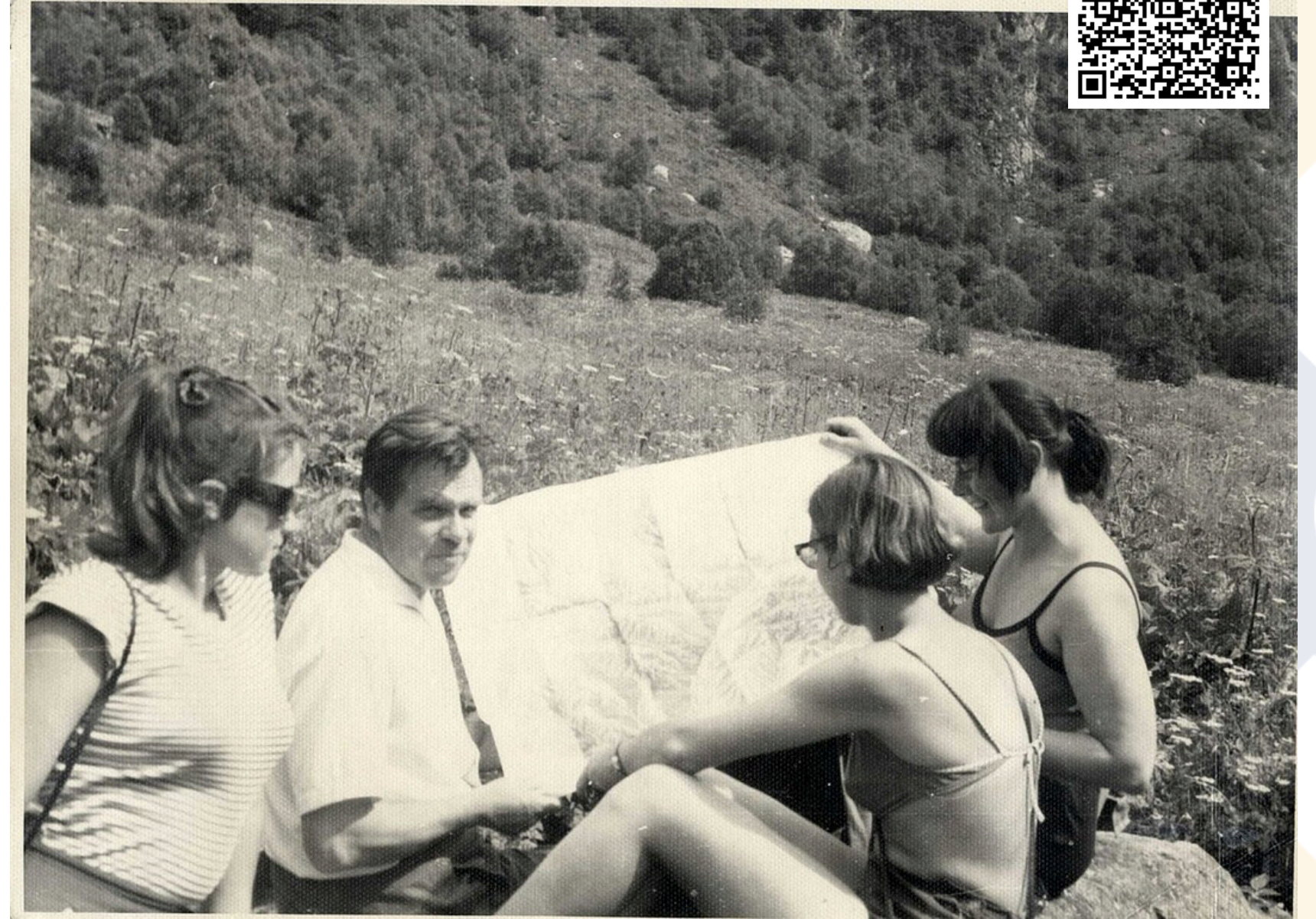
Pētījuma kopsavilkums

Edgars Vimba (1930–2025) bija izcils botāniķis un mikologs, kas Latvijas zinātnei sniedza nozīmīgu ieguldījumu, taču viņa nozīmīgākais mantojums ir paša veidotais Latvijas sēņu herbārijs "Fungi Latvici", kas glabājas LU Muzeja Botānikas un mikoloģijas kolekcijās. Interese par dabas izpēti E.Vimbam radās jau bērnībā Tērvetē, bet mikoloģijai viņš pievērsās studiju gados, Jūlija Smaroda vadībā uzsākot parazitisko sēņu pētījumus un herbārija veidošanu.

E. Vimbas herbārijs (aptuveni 7000 kaltētu paraugu) ir kādā mērā uzskatāms par J. Smaroda eksikāta "Fungi Latvici exiccati" darba turpinājumu un būtiski papildina Latvijas sēņu daudzveidības dokumentēšanu. Paraugi vākti galvenokārt 1950.–1990. gados gan Latvijā, gan ārpus tās studentu prakšu un pētījumu laikā. Kolekcijas vienības ir sistematizētas mapēs ar etiķetēm, kas ietver datus par ievācēju, vietu, laiku, sugas latīnisko nosaukumu un determinatoru; pilnais sugu saraksts saglabāts rokraksta burtnīcās (Latvijas Nacionālā Dabas Muzeja krājumā).

Herbārijā dominē parazitiskās sēnes (t.sk. Ramularia ģints), kuru izpēte bija E. Vimbas disertācijas "Ramularia ģints sugas Latvijā" pamatā. Kolekcija saglabā augstu zinātnisko vērtību arī mūsdienās: tās materiāli izmantoti jaunākos pētījumos (piem., Latvijas glotnsēņu floras analīzē) un reģionālos bioloģiskās daudzveidības izdevumos. Vimbas veikums veicināja arī pirmo aizsargājamo sēņu sarakstu izstrādi Latvijā un to iekļaušanu Latvijas Sarkanajā grāmatā.

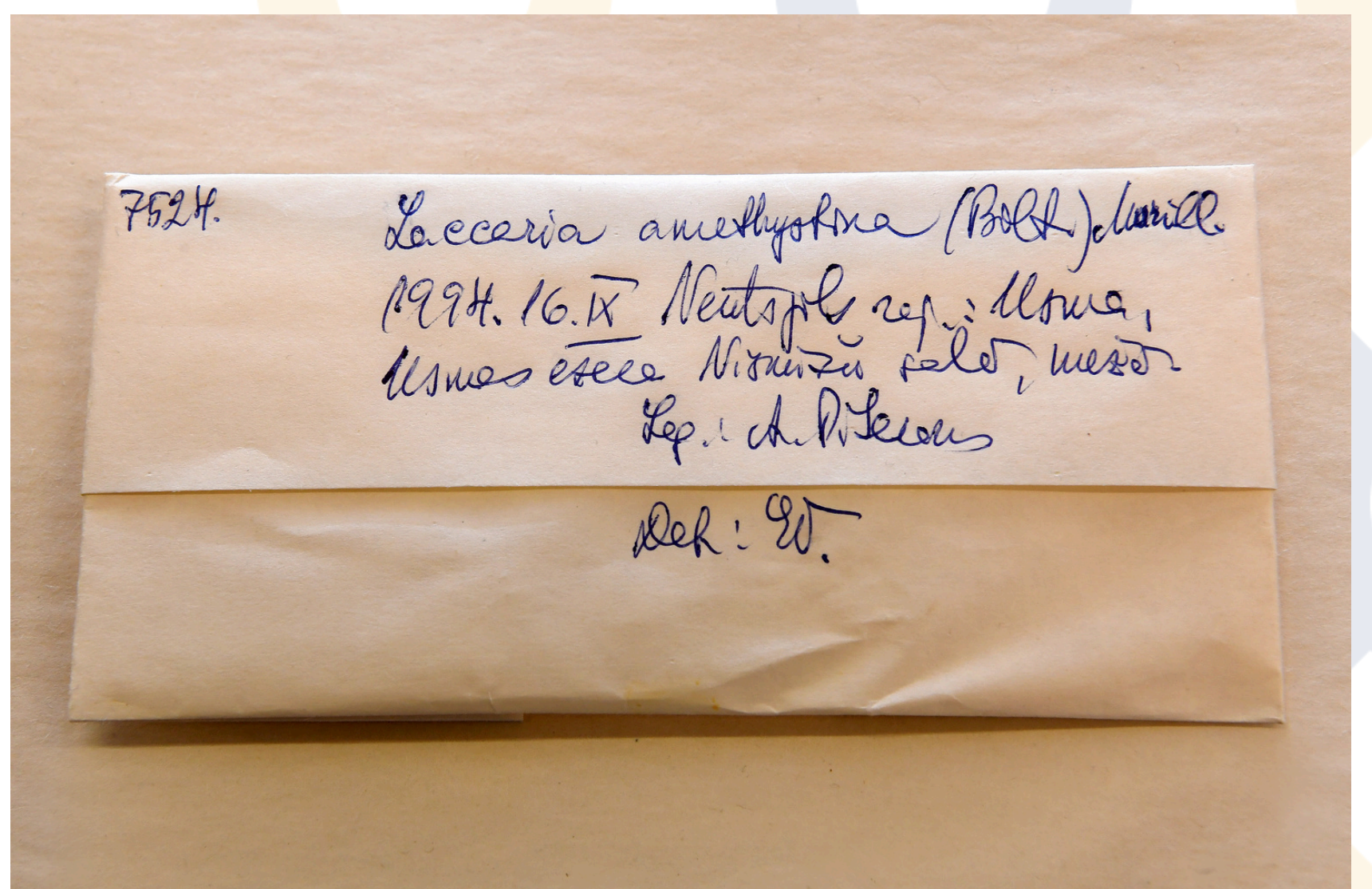
Vairāk par
E. Vimbu:

E. Vimba kopā ar studentiem praksē Kaukāzā 1974.gadā.
LU Muzeja krājums

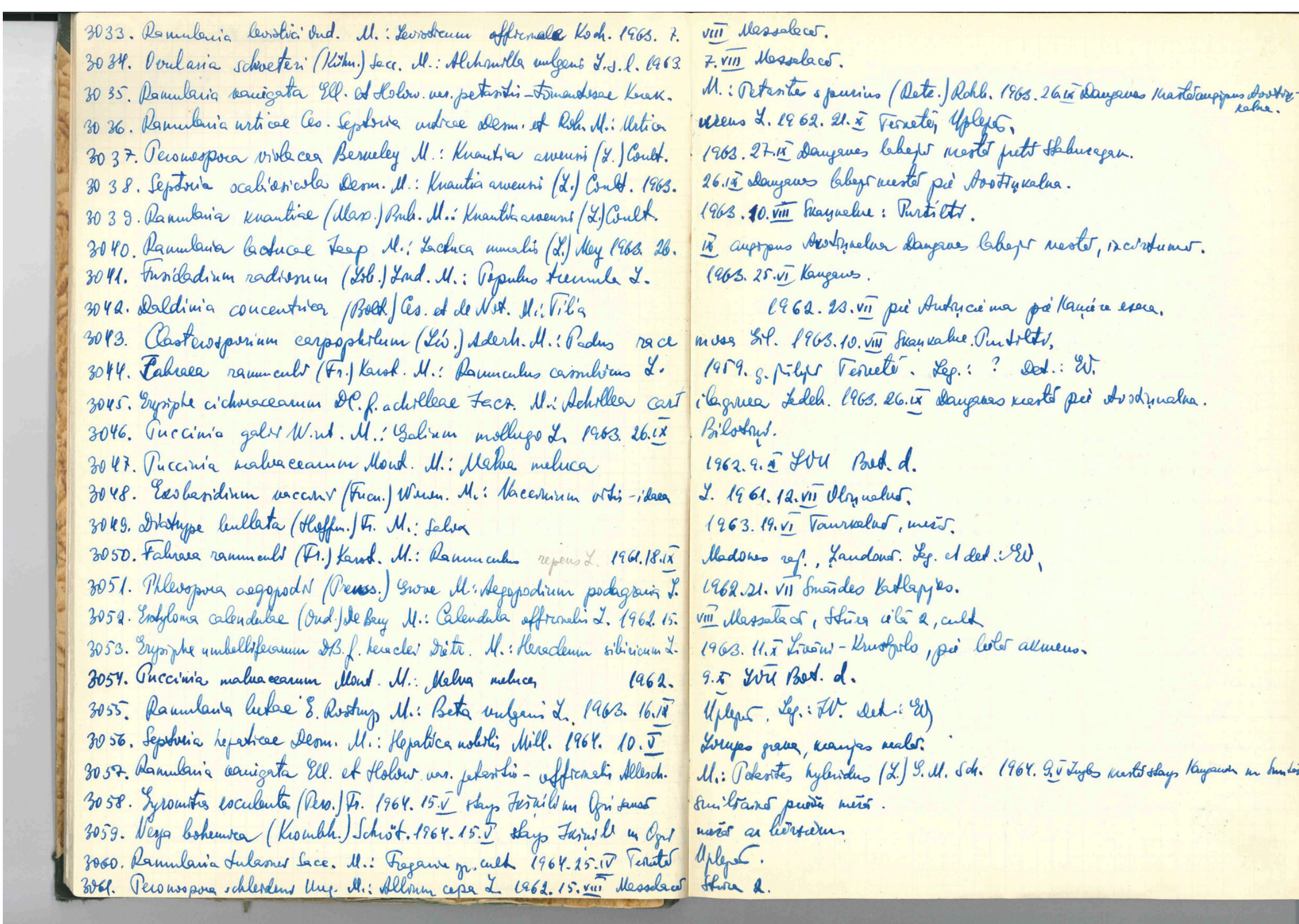
Neliela daļa no E.Vimbas sēņu herbārija mapēm LU Muzejā.

Sēņu herbārija mapīte ar tai uzrakstīto etiķeti.
LU Muzeja krājums

Parazitiskās sēnes paraugs uz auga lapām no E.Vimbas herbārija.
LU Muzeja krājums

E.Vimbas Herbārija skenētā sugu saraksta fragments.
Latvijas Nacionālā Dabas Muzeja krājums

ZEM LUPAS. Edgara Vimbas sēņu
herbārijs "Fungi Latvici":

